

Predstavljen prijedlog Zakona o proglašenju parka prirode „Zagorske gore“

3.10.2024.

Područje Ivanščice, Strahinjščice, Maceljske gore, Ravne gore i Bednjanskoga kraja osobito je vrijedno po svojoj prirodnoj i kulturno-povijesnoj baštini, a bogato je rijetkim biljnim i životinjskim vrstama, među kojima su i novootkrivene, dosad nepoznate vrste za floru i faunu Hrvatske. To je samo dio vrijednosti zbog kojih je područje koje obuhvaća nešto više od 300 kilometara kvadratnih, a proteže se kroz pet gradova i devet općina u Varaždinskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji, predloženo za zaštitu kategorijom park prirode.

Istaknuto je to u srijedu u Županijskoj palači u Varaždinu, gdje je Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije organiziralo javno izlaganje prijedloga Zakona o proglašenju Parka prirode „Zagorske gore“, a u sklopu javnog uvida u stručnu podlogu i kartografsku dokumentaciju koji je počeo u rujnu, a trajat će do 23. listopada ove godine.

- Hrvatska ima osam nacionalnih parkova i 12 parkova prirode, što nije mali broj. Zaštićena područja moraju imati osobita svojstva, a upravo takva svojstva ima područje Ivanščice, Strahinjščice, Maceljske gore, Ravne gore i Bednjanskoga kraja. Uz to što je bogato prirodnom i kulturnom baštinom, svjedoči o bogatoj, pa i burnoj geološkoj povijesti. Sa svojim staništima, nalazištima, vrijednim i rijetkim vrstama flore i faune, krasnim dvorcima, ljetnikovcima, ladanjskim imanjima, špiljama, spomenicima prirode i mnogočemu drugome zaslužuje dobiti poseban zakonski okvir koji će nadaleko, ne zaustavljajući se na hrvatskim granicama, promovirati vrijednosti i ljepotu Zagorja. Sve vas pozivam da aktivno sudjelujete u ovom javnom uvidu, a Ministarstvo i hrvatska Vlada će učiniti sve da ovaj prekrasan krajobrazni mozaik bude prepoznat u Hrvatskoj i Europi. Nadam se da će Zakon u Hrvatskome saboru biti usvojen u prvoj polovici 2025. godine – rekla je ministrica zaštite okoliša i zelene tranzicije Marija Vučković.

Zahvalila je svima koji su doprinijeli da se pokrene zaštita ovog područja, pa tako i svojem prethodniku Damiru Habijanu, aktualnom ministru pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

- Za mene osobno ovo je emotivan trenutak jer sam prije četiri godine kao saborski zastupnik prvi put spomenuo inicijativu o zaštiti. Drago mi je što su je podržali svi relevantni politički dionici i što smo na tome radili svi zajedno te ćemo na sjeveru imati prvi park prirode, a 13. u Hrvatskoj. Nadam se da će početkom sljedeće godine Zakon biti u proceduri i dobiti podršku u Hrvatskome saboru, pa ćemo 2025. godine otići na vrh Ivanščice, jedni drugima čestitati i uživati u 13. parku prirode. Svima puno hvala! – rekao je ministar Habijan.

Zahvale je uputio i župan Varaždinske županije Anđelko Stričak, koji je podsjetio da u Hrvatskoj postoji devet kategorija zaštite, od čega je pet na županijskoj razini (spomenik parkovne arhitekture, park-šuma, značajni krajobraz, spomenik prirode i regionalni park), a četiri kategorije na državnoj razini, pri čemu park prirode i nacionalni park proglašava Hrvatski sabor, a posebni te strogi rezervat Vlada RH.

- Posebno nam je drago što su Ivanščica, Strahinjčica, Maceljska, Ravna gora i Bednjanski kraj prepoznati i kao područje od posebnog značaja za Republiku

Hrvatsku. Nakon što je područje rijeke Drave bilo najveće zaštićeno područje kao dio Regionalnog parka Mura – Drava, sada će u Varaždinskoj županiji to biti upravo područje Ivanščice i Ravne gore. U Varaždinskoj županiji protezat će se kroz tri grada, Ivanec, Lepoglavu i Novi Marof te kroz tri općine, Bednju, Donju Voću i Klenovnik. Ova dodatna zaštita kategorijom parka prirode doprinijet će prvenstveno očuvanju prirodnih vrijednosti, a potom razvoju toga kraja kroz ekološku poljoprivredu, brendiranje lokalnih proizvoda, turizam. Uvjeren sam da će „Zagorske gore“ biti ne samo jedan od poznatijih parkova prirode, nego i jedan od najposjećenijih budući da je jedinstven i po tome da se u njemu nalaze tri iznimna lokaliteta, dvorac Trakošćan, špilja Vindija i ugasli vulkan Gaveznicica – istaknuo je župan Anđelko Stričak.

Izlaganje o vrijednostima i karakteristikama područja budućeg parka prirode „Zagorske gore“ održao je ravnatelj Zavoda za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva Aljoša Duplić.

- Predloženi park prirode obiluje geolokalitetima, njih više od 20 prepoznati su kao specifični, a dva su zaštićena, špilja Vindija i Mačkova špilja. Ovdje postoje i rudnici koji svjedoče o načinu života u prošlosti. Osobito su značajni rudnici na području Ivanca, Radoboja, Golubovca, Konjščine i Krapine, koji danas predstavljaju kulturnu baštinu, a istovremeno nude i informaciju o geološkoj vrijednosti ovog prostora. Na prostoru predloženog parka dosad je zabilježeno 114 speleoloških objekata s bogatom, uglavnom endemičnom špiljskom faunom poput rakušca *Niphargus cerjanensis* iz Cerjanske špilje kod Klenovnika. Nova je to vrsta za znanost. Kad se nešto otkrije u Amazoni, to zauzme naslove u medijima, dok za ovo vjerojatno niste znali. Međutim, to je vrijednost Hrvatske koja skriva brojna ovakva iznenađenja – rekao je ravnatelj Duplić.

Šume prekrivaju čak 78 posto područja predloženog za zaštitu.

- Od šumskih staništa ističe se rijetka i reliktna šumska zajednica s vrstama velelisna lipa i tisa s manjim udjelom bukve, jele i ostalih plemenitih listača. Šumska staništa značajna su za očuvanje mnogih vrsta rijetkih gljiva, kornjaša, ptica i šišmiša. Broj zabilježenih vrsta šišmiša na tom području čini čak 60-ak posto ukupno zabilježenog

broja vrsta u cijeloj Hrvatskoj. Mozaici travnjačkih staništa bogati su vrstama od kojih su naznačnije orhideje, zabilježeno je 46 vrsta i podvrsta. S više od 1.200 zabilježenih biljnih svojiti područje predloženog parka prirode je po svojoj botaničkoj vrijednosti jedno od najznačajnijih u Hrvatskoj. Naime, jedna petina vrsta zabilježenih u flori Hrvatske nalazi se i na ovih nešto više od 300 kilometara kvadratnih – naveo je Duplić.

